

Plán péče
o
přírodní rezervaci
Úlibická bažantnice

na období
2021-2036

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	1
1.1 Základní identifikační údaje.....	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR.....	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma.....	3
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany.....	3
1.6 Kategorie IUCN.....	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	4
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav.....	4
1.8 Cíl ochrany.....	5
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	6
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	6
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	6
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů.....	9
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti.....	16
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti.....	17
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy.....	21
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	21
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích.....	21
2.4.2 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky.....	21
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup.....	22
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	27
3. Plán zásahů a opatření.....	28
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ.....	28
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání.....	28
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	32
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností.....	32
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu.....	32
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	33
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	33
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území.....	33
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	33
4. Závěrečné údaje.....	35
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností).....	35
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	36
4.3 Seznam používaných zkratk.....	37
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval.....	37
5. Přílohy.....	38

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	473
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Úlibická bažantnice
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Okresní úřad Jičín
číslo předpisu:	1/1999
datum platnosti předpisu:	4. 1. 1999
datum účinnosti předpisu:	1. 2. 1999

Zvláště chráněné území bylo zřízeno již 4. 7. 1956 výnosem č. 75105/54 Ministerstva školství a kultury jako státní přírodní rezervace Úlibická bažantnice.

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Královéhradecký
okres:	Jičín
obec s rozšířenou působností:	Jičín
obec s pověřeným obecním úřadem:	Jičín
obec:	Jičín, Úlibice
katastrální území:	Úlibice, Robousy

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 740225, Robousy

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
382		lesní pozemek		6455	6455
383		lesní pozemek		33321	33321
384		lesní pozemek		23887	23887
385		ostatní plocha	ostatní komunikace	2072	2072
389/52		trvalý travní porost		2896	2896
Celkem					68631

Katastrální území: 774162, Úlibice

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
196		lesní pozemek		1608	1608
197		lesní pozemek		5305	5305
199		lesní pozemek		2618	2618
205		lesní pozemek		34290	34290
206		ostatní plocha	ostatní komunikace	5287	5287
207		lesní pozemek		48648	48648
209		lesní pozemek		26694	26694
210		lesní pozemek		3633	3633
211		lesní pozemek		9006	9006
214		lesní pozemek		62690	62690
215		lesní pozemek		1558	1558
513/1		ostatní plocha	ostatní komunikace	5319	5319
Celkem					2066556

Přehled parcel a jejich výměry byly získány z katastru nemovitostí dostupného online z <https://nahliznidokn.cuzk.cz/>. Údaje jsou platné ke dni 6. 5. 2019.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	25,9713			
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	0,2893			
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy	1,0606		neplošná půda	
			ostatní způsoby využití	1,0606
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	27,5287			

Ve výnosu z roku 1956 je uvedena celková rozloha PR 29,1634 ha, v předchozím plánu péče to je 27,5291 ha, v nařízení z roku 1999 je to také 27,5291 a v Ústředním seznamu ochrany přírody (nahlíženo dne 6. 5. 2019) je uvedena rozloha 27,3467 ha. Drobné rozdíly (s výjimkou prvního údaje z roku 1956) ve výměrách vyplývají zřejmě jen z aktualizací a upřesňování výměr parcel v katastru nemovitostí.

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	není
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	není
překryv s jiným typem ochrany:	ÚSES, regionální biocentrum 1200 Úlibická bažantnice
mezinárodní statut ochrany:	není
 <u>Natura 2000</u>	
ptačí oblast:	není
evropsky významná lokalita:	není

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Dle nařízení okresního úřadu Jičín č. 1/1999: Zachování ekosystému starého lužního porostu s bohatou hájovou květenou a starými duby. Jde o zachovalý zbytek tvrdého luhu v území mezi Polabím a Podkrkonoším.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém**	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhu asociace <i>Pruno padi-Fraxinetum excelsioris</i> 2L1 Potoční luh pahorkatinný	90	Lužní lesy – střemchové jaseniny pokrývají téměř celé území rezervace. Na většině plochy se jedná o reprezentativní, dobře vyvinuté a zachovalé porosty. Lesní porosty jsou většinou prostorově a věkově bohatě strukturované. Dominantními dřevinami jsou jasaný (<i>Fraxinus excelsior</i>) a duby (<i>Quercus robur</i>). V případě dubů jsou vtroušeny i statné a odumírající exempláře. V porostech je roztroušeně ponecháno i padlé dřevo. Jasany jsou aktuálně poznamenány epidemií chalary a pomístně silně usychají. Většinou je bohatě rozvinuté keřové patro, v němž dominují bez černý (<i>Sambucus nigra</i>) či střežcha hroznolistá (<i>Prunus padus</i>), pomístně invazní pámelník bílý (<i>Symphoricarpos albus</i>). Lužní les se vyznačuje většinou výrazným jarním aspektem s hojným orsejem jarním (<i>Ficaria bulbifera</i>) a místy (zejména J partie PR) dymnivkou dutou (<i>Corydalis cava</i>). Letní aspekt je typicky tvořen nitrofilními druhy.	a
L1 Mokřadní olšiny asociace <i>Carici acutiformis-Alnetum glutinosae</i> 1G4 Vrbová olšina přechodová	5	Mokřadní olšiny se v PR vyskytují přibližně v její střední části na silně podmáčeném stanovišti nad hrází bývalého rybníka. Zejména v brzkých jarních měsících v těchto místech zamokření stoupá i nad úroveň povrchu. Jedná se o dobře vyvinuté, typické a zachovalé porosty. Stromové patro tvoří především olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>), v podrostu jsou hojně charakteristické druhy jako např. ostřice prodloužená a oddálená (<i>Carex elongata</i> , <i>C. remota</i>), kosatec žlutý (<i>Iris pseudacorus</i>) a blatouch bahenní (<i>Caltha palustris</i>). Mokřadní olšiny směrem k sušším stanovištím plynule přecházejí ve střežchové jaseniny.	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

**Názvosloví ekosystému je na prvním místě uvedeno podle Katalogu biotopů ČR (Chytrý et al. 2010), na druhém podle fytoocenologické klasifikace (Chytrý 2013) a na třetím podle lesnické typologie.

Poznámka: V některých dokumentech se chybně uvádí termín „tvrdý luh“ (dle katalogu biotopů L2.3 Tvrdé luhy nížinných řek, dle lesnické typologie 1L). Takto byly zdejší porosty mapovány i při mapování biotopů realizovaného AOPK ČR. Pojmenování a zařazení lesa tohoto druhu se však týká výhradně jen zaplavovaného luhu širších úvalů větších řek středních a dolních toků na skutečných říčních naplaveninách zaplavovaných jednou ročně nebo v důsledku změn hydrologických poměrů. V případě PR Úlibická bažantnice se jedná o zvláštní druhotné stanoviště na starém holocénním aluviu a terénně upravených sníženinách bývalých rybníků v dosahu podzemní vody, což vlastně nahrazuje skutečné střeškové jaseniny, které už v podobném rozsahu neexistují.

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

<i>ekosystém</i>	<i>cíl ochrany</i>	<i>indikátory cílového stavu</i>
L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy	Ekosystém usměrňovaný jen maloplošnými zásahy za účelem podpory přírodních funkcí a odpovídající stupni přirozenosti 3 „přírodě blízký les“.	<ul style="list-style-type: none">rozloha ekosystému (cca 90 % rozlohy PR, tj. veškeré lesní porosty mimo následující typ)ponechávání horní etáže stromového patra na dožití a samovolnému rozpadu včetně souší a padlých stromů a to v množství minimálně 30 % zásoby (v první řadě DB, dále JL, případně JS a další dřeviny pro dosažení minimálního množství)dřevinná skladba odpovídající přirozené skladběúplná absence nepůvodních, stanovištně nevhodných a invazních druhů ve stromovém patřeúplná absence nepůvodních a invazních druhů v keřovém patřeklasifikace stupně přirozenosti „přírodě blízký les“

L1 Mokřadní olšiny	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“.	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (cca 5 % rozlohy PR, tj. veškeré porosty na odpovídajících stanovištích) • klasifikace stupně přirozenosti 2 „les přírodní“ • dřevinná skladba odpovídající přirozené skladbě
--------------------	---	--

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

PR Úlibická bažantnice se nachází v okrese Jičín jihozápadně od obce Úlibice. Její rozloha je 27,53 ha a rokem zřízení 1956 se řadí k nejstarším rezervacím ve východních Čechách. Jedná se o hodnotné zachovalé lužní lesy charakteru střemchových jasenin (as. *Pruno-Fraxinetum*) vyvinutých na místě dřívějších rybníků. Na malé ploše jsou přítomny i mokřadní olšiny (as. *Carici acutiformis-Alnetum*). Porosty se zpravidla vyznačují bohatě strukturovanou věkovou skladbou. Zvláště cenné jsou staré duby, mnohé už odumírající a ve fázi rozpadu. V rezervaci je také přítomno větší množství padlého dřeva. V posledních letech jsou některé části porostů poznamenány silným odumíráním jasanů v důsledku postihu *Chalara fraxinea*. Floristicky rezervace výjimečná nikterak není, na její skladbě se podílejí vesměs běžné druhy typické pro zdejší biotop. Díky charakteru lesa jsou ale přítomny některé významnější druhy ornitofauny a entomofauny, zejména zástupci xylofágních brouků.

Geomorfologie, geologie, pedologie

Lokalita se nachází v geomorfologickém okrsku Jičínská kotlina, celku Jičínská pahorkatina, soustavy Česká tabule. Její reliéf je výrazně plochý s nadmořskou výškou v rozmezí 276–282 m n. m. Jen při severozápadním okraji se terén mírně zvedá tímto směrem. Výrazným antropogenním prvkem reliéfu je hráz bývalého rybníka, přetínající celou lokalitu ve směru JV–SZ. Hráz se nachází také podél Úlibického potoka podél JV hranice PR.

Geologickým podložím širší oblasti jsou druhohorní křídové horniny, kterými jsou vápnité jílovce, slínovce a prachovce. Ty jsou zcela překryty mladšími kvarténními uloženinami, zejména fluviálními hlínami, písky a štěrky a v severozápadních partiích lokality také sprašemi a sprašovými hlínami (geologická mapa 1 : 50000, ČGS, online).

Půdní pokryv je na většině PR tvořen fluvizemí modální, při severozápadních okrajích na podkladě spraší to je hnědozem luvická (půdní mapa 1 : 50000, ČGS, online). V místech dřívějších rybníků došlo v hlubších horizontech k různému stupni oglejení. V místech největšího zamokření na hrázi jsou přítomny glejové půdy. Jak vyplývá z geologického podloží a navrstvených substrátů, jedná se na území rezervace o půdu hlinitou až jílovito-hlinitou, hlubokou, soudržnou, mírně kyselou až mírně zásaditou, sorpčně nasycenou, čerstvě vlhkou až mokrou drobtovité struktury. Přirozený vývoj půd zde byl v historii ovlivněn lidskými aktivitami – stavbami rybníků (náspy z jílovců, ukládání sedimentu na dně rybníka), změnami ve vodním režimu apod.

Klima a hydrologické poměry

Dle klimatického členění území spadá do klimatické oblasti mírně teplé MT11. Ta je charakterizována dlouhým létem, teplým a suchým přechodným obdobím, krátkým a mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem a zimou krátkou, mírně teplou, velmi suchou s krátkým trváním sněhové pokrývky. Celkový srážkový úhrn je v rozmezí 550–650 mm, ve vegetační době 350–400. Počet dnů s teplotou nad 10°C je 140–160, průměrná teplota v lednu je -2 až -3, v červenci 17 až 18°C.

Podél JV okraje PR protéká Úlibický potok (Ořeška) náležící do povodí Cidlina. Jedná se o druhotné koryto toku, které vzniklo patrně v době budování rybníků zdejší rybníční soustavy (16. století). Tok je zahloben pod úroveň okolního terénu o cca 2 m a na hydrologii rezervace přílišný vliv nemá. Na území rezervace je také dosud patrna určitá síť odvodňovacích kanálů. Nad hrází přibližně ve střední části rezervace se nachází terénní sníženina pod úrovní okolního terénu, kde dochází k častému zamokřování na povrch vystupující podzemní vodou. K tomu dochází hlavně v brzkých jarních měsících. V suchém jaru 2019 bylo toto zamokření ale jen velmi slabé. Na fotografiích těchto míst v předchozím plánu péče je vidět zamokření velmi intenzivní.

Fytogeografické poměry a potenciální přirozená vegetace

Území se nalézá ve fytogeografickém podokresu 14a Bydžovská pánev, okresu 14 Cydlinská pánev v obvodu černýšové dubohabřiny (as. *Melampyro nemorosi-Carpinetum*) (Neuhäuslová 1998). S ohledem na edafické a hydrologické podmínky lze přímo na místě PR předpokládat jako potenciální vegetaci střemchové jasaniny (as. *Pruno-Fraxinetum*) a velmi lokálně i mokřadní olšiny (svaz *Alnion glutinosae*). Toto určení potenciální vegetace koresponduje i s lesnickou typologií, která na ploše rezervace určuje jako hlavní lesní typ 2L1 Potoční luh pahorkatinný a v malé míře 1G4 Vrbová olšina přechodová.

Flóra

PR je tvořena téměř výhradně lužním lesem charakteru střemchových jasanin asociace *Pruno-Fraxinetum*. Na většině plochy se jedná o reprezentativní, dobře vyvinuté a zachovalé porosty. Lesní porosty jsou většinou prostorově a věkově bohatě strukturované. Dominantními dřevinami jsou jasaný (*Fraxinus excelsior*) a duby (*Quercus robur*), v příměsi jsou dále např. javory (*Acer pseudoplatanus*, *A. platanoides*, *A. campestre*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), jilm habrolistý (*Ulmis minor*), habr (*Carpinus betulus*), olše lepkavá (*Alnus glutinosa*). Olše je v nejvíce podmáčené části i dominantou. Z cizorodých dřevin se v PR vzácněji vyskytuje smrk (*Picea abies*), na menší ploše je porost hybridních topolů (*Populus x canadensis*) a zejména na hrázích to jsou jírovce (*Aesculus hippocastanum*). Některé části porostů jsou zcela nebo téměř zcela jasanové. Jasaný jsou aktuálně poznamenány epidemií *Chalara fraxinea* a pomístně silně usychají. Většinou je bohatě rozvinuté keřové patro, v němž dominují bez černý (*Sambucus nigra*) či střemcha hroznolistá (*Prunus padus*), pomístně invazní pámelník bílý (*Symphoricarpos albus*).

Lužní les se vyznačuje většinou výrazným jarním aspektem s hojným orsejem jarním (*Ficaria bulbifera*) a místy (zejména J partie PR) dymnivkou dutou (*Corydalis cava*). V jarním aspektu jsou dále druhy jako sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), pižmovka mošusová (*Adoxa moschatellina*), křivatec jarní (*Gagea lutea*), plicník tmavý (*Pulmonaria obscura*). Jarní aspekt je záhy přerůstán aspektem letním, který je tvořen typicky nitrofilními druhy. Jsou to např. bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), svízel přítula (*Galium aparine*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*) a netýkavky nedůtklivá a malokvětá (*Impatiens noli-tangere*, *Impatiens parvoflora*). Odlišné složení mají mokřadní olšiny ve střední části PR nad hrází. Jejich podrost tvoří mokřadní druhy, jako jsou

např. ostřice oddálená a prodloužená (*Carex remota*, *C. elongata*), kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*) a blatouch bahenní (*Caltha palustris*).

Celkově zde bylo dosud nalezeno přibližně 250 taxonů cévnatých rostlin. Při průzkumu v roce 2019 jich bylo zaznamenáno téměř 170. Zdejší květena výjimečná nikterak není. Na její skladbě se podílejí vesměs běžné druhy typické pro zdejší biotopy. Velký podíl na zdejší květeně mají i druhy ruderalní rostoucí zejména v okrajových lemech PR nebo na hrázi procházející napříč rezervací. Stanoviště hráze také obohacuje květenu o některé druhy typicky luční. Jediným recentně zjištěným (2019) chráněným druhem je sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis*), která má ale možná původ ve zplanění (např. ze zahradního odpadu). Z druhů červeného seznamu tu rostou např. jilm habrolistý a ojedinele vaz, nedávno (Prausová 2010 in Mikeska 2011) byly nalezeny ještě např. pomněnka řídkokvětá (*Myosotis sparsiflora*) či violka divotvárná (*Viola mirabilis*). Na louce při západním okraji lesa rostl kdysi prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*) (Fiedler 1975). V současnosti se tu ale vyskytuje silně nitrofilní vegetace s dominancí kopřiv.

Fauna

Složení fauny PR je určeno zdejším biotopem, kterým je různověký listnatý les s množstvím mrtvého dřeva, usychajících stromů a starých stromů s množstvím dutin. Nejvýraznější složkou fauny obratlovců jsou ptáci. V minulosti zde bylo provedeno několik ornitologických inventarizací či zápisů, naposledy v roce 2019 (Vasil Hutník). Na území PR bylo doposud zaznamenáno 82 druhů ptáků, při průzkumu v roce 2019 bylo zaregistrováno 42 druhů. Početně je zastoupena skupina druhů vázaných na stromové dutiny. Jsou to např. brhlík lesní, datel černý, holub doupňák a hřivnáč, strakapoud prostřední, špaček obecný a mnoho dalších. Nejvýznamnějším aktuálně přítomným druhem avifauny je vzácný dravec včelojed lesní (*Pernis apivorus*), který tu pravidelně hnízdí. Na Úlibický potok za potravou zaletuje čáp černý (*Ciconia nigra*). Dřívějšími průzkumy byli zaznamenáni ze vzácnějších druhů dále např. ještěrba lesní (*Accipiter gentilis*), krahujec obecný (*Accipiter nisus*), sýček obecný (*Athene noctua*).

Ostatní skupiny obratlovců nemají podle dosavadních znalostí přílišný ochranný význam. Z obojživelníků byl v roce 2019 i dříve zaznamenán skokan hnědý (*Rana temporaria*). Kdysi tu byli nalezeni i ropucha obecná (*Bufo bufo*) a skokan zelený (*Rana esculenta*). Obojživelníkům tu ale v současnosti zcela chybí prostředí pro rozmnožování a tak se v PR vyskytují jen v terestrické fázi života a zcela jistě tu i zimují. Z plazů se tu kdysi vyskytovala užovka obojková (*Natrix natrix*), které tu rovněž chybí vodní prostředí. Nadále je možný výskyt slepýše křehkého (*Anguis fragilis*) a ještěrky živorodé (*Zootoca vivipara*), kteří tu byli zaznamenáni v 90. letech 20. století. Oba druhy by se mohly vyskytovat zejména v lesních okrajích. Z dalších vzácnějších obratlovců tu byl v roce 2010 zaznamenán netopýr vodní (*Myotis daubentonii*) a aktuálně (2019) byla pozorována veverka obecná (*Sciurus vulgaris*).

Množství mrtvého dřeva a přítomnost starých stromů s dutinami určuje i entomologický význam lokality. Dosavadní entomologické průzkumy se zaměřovaly především na brouky (*Coleoptera*), což je často využívaná významná indikační skupina živočichů. Průzkum brouků byl proveden i v roce 2019 (Tomáš Kopecký, Jan Pelikán). Rezervace je významná především bohatou skupinou arborikolních druhů (druhů vázaných svým životem především na stromy), mezi nimiž je řada druhů uvedených v červeném seznamu. Aktuálně zde bylo zjištěno 24 druhů červeného seznamu a jeden druh zákonem chráněný (krajník hnědý *Calosoma inquisitor*). Některé další významné druhy byly zaregistrovány i předešlými průzkumy. Ze zajímavějších druhů to jsou např. pestrokrovečník *Aporthopleura sanguinicollis*, dřevomil bukový (*Eucnemis capucina*), dřevomil *Hylis foveicollis*, mandelinka *Chrysomela lapponica*, lesklec *Rhizophagus cribratus*.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Rostliny

V tabulce jsou uvedeny i druhy, které v nedávných letech v PR našli jiní autoři a jejichž výskyt je i nadále vysoce pravděpodobný.

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
dymnivka bobová (<i>Corydalis intermedia</i>)		C4, LC	Uvádí naposledy Šoltysová (in Hladík et Tomsa 1996), „roztroušeně“. V roce 2019 nenalezena, patrně byla jen přehlédnuta.
jedle bělokorá (<i>Abies alba</i>)		C4, LC	uvádí Prausová (in Mikeska 2011), „vzácně“
jilm habrolistý (<i>Ulmis minor</i>)		C4, LC	Gerža 2019; roztroušeně po celé PR. Jedná se téměř výhradně o mladší jedince s průměrem málokdy přesahujícím 20 cm. Nalezeno bylo ale i několik málo exemplářů, jejichž průměr se blíží jednomu metru.
jilm vaz (<i>Ulmis laevis</i>)		C4, LC	Prausová 2010 (in Mikeska 2011) jej uvádí jako „vzácně“. Při průzkumu v roce 2019 byly zaznamenány pouze dva menší stromky do 5 m výšky při silnici na SV okraji PR.
ochmet evropský (<i>Loranthus europaeus</i>)		C4, LC	Prausová 2010 (in Mikeska 2011) jej uvádí jako „vzácně“, Šoltysová (in Hladík et Tomsa 1996), „roztroušeně“
pomněnka řídkokvětá (<i>Myosotis sparsiflora</i>)		C4, LC	Uvádí naposledy Prausová (in Mikeska 2011), „vzácně“. Při průzkumu v roce 2019 zřejmě jen přehlédnuta, její výskyt je i nadále pravděpodobný.
sněženka podsněžník (<i>Galanthus nivalis</i>)	§3	C3, NT	Gerža 2019; nalezeno několik trsů na dvou místech PR – břehy mělkého příkopu v J části PR (50°25'34,6"N, 15°25'36,1"E) a okraje porostu hned u obydlí na Z okraji PR (50°25'51,6"N, 15°25'26,7"E). Druh se v PR vyskytuje zřejmě druhotně, čemuž nasvědčují i místa výskytu.
svízel Wirtgenův (<i>Galium wirtgenii</i>)		C4, DD	Gerža 2019; několik exemplářů v S části hráze
violka divotvárná (<i>Viola mirabilis</i>)		C4, LC	uvádí Prausová (in Mikeska 2011), „vzácně“

Vysvětlivky k tabulce:

kategorie podle vyhl. č. 395/1992 Sb.

§3 – ohrožený druh

stupeň ohrožení – kategorie ohrožení dle „Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny“ (Grulich 2012 sensu Grulich 2017). Na prvním místě jsou tzv. národní kategorie ohrožení, na druhém mezinárodní kategorie podle IUCN.

národní kategorie:

C3 – ohrožený druh

C4 – vzácnější druh, vyžadující pozornost

kategorie podle IUCN :

NT – druh téměř ohrožený

LC – málo dotčený

DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje

Živočichové

V tabulce jsou vedle druhů nalezených v roce 2019 uvedeny i ty, které byly v PR zjištěny i v minulých letech a jejichž výskyt je i nadále pravděpodobný.

Uvedeny jsou jen ty druhy, které mají k lokalitě těsnější vazbu. V případě ptáků tak nejsou zmiňovány druhy, které byly zaznamenány jen při náhodných přeletech nebo v blízkém okolí PR s těsnější vazbou spíše na zemědělské kultury či lidská sídla (jako např. koroptev polní, čejka chocholatá, rorýs obecný, vlaštovka obecná aj.)

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
OBRATLOVCI			
Čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	§2	VU	V PR zaznamenán poprvé v roce 2019. Lokalitu využívá zřejmě jen jako loviště (Úlibický potok) a nehnízdí tu. Hnízdění by jistě neuniklo pozornosti.
Holub doupňák (<i>Columba oenas</i>)	§2	VU	V PR zaregistrován až posledními průzkumy (Hutník 2019, Vaněk 2015). Druh zde pravděpodobně hnízdí, i když jen velmi ojediněle (jeden pár).
Jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>)	§3	VU	V PR zaznamenán jen starším průzkumem (Vysloužil in Tomsa et Hladík 1996). Je možné, že se na lokalitě i nadále vyskytuje.
Krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	§2	VU	V PR zaznamenán jen staršími průzkumy (Vysloužil in Tomsa et Hladík 1996, Klůz 1977, NDOP). Je možné, že se na lokalitě i nadále vyskytuje. Žije dost skrytým způsobem života a tak často uniká pozornosti.

Krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	§2	VU	V PR zaznamenán jen staršími průzkumy (Vysloužil in Tomsa et Hladík 1996, Klůz 1977, NDOP). Je možné, že se na lokalitě i nadále vyskytuje.
Ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	§2	VU	Ledňáčka uvádějí jen nejstarší průzkumy (Klůz 1977 NDOP, Vysloužil in Tomsa et Hladík 1996). Úlibický potok byl jeho lovištěm a je možné, že v PR i hnízdil (potok se tu vyznačuje vyššími kolmými hlinitými břehy). Pokud by se ale ledňáček na lokalitě nebo v okolí aktuálně vyskytoval, jistě by neunikl pozornosti.
Lejsk šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	§3	LC	Lejska šedého uvádějí skoro všechny ornitologické průzkumy. Podle pozorování v roce 2019 tu hnízdí ale jen ojedinele.
Slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	§3	LC	V PR zaznamenán jen starším průzkumem (Klůz 1977, NDOP). Je možné, že se na lokalitě i nadále vyskytuje.
Strakapoud prostřední (<i>Dendrocopos medius</i>)	§3	VU	Z PR ho uvádějí až poslední průzkumy (Hutník 2019, Vaněk 2015 NDOP), dříve tu zaregistrován nebyl. Pravděpodobně tu hnízdí jeden pár.
Včelojed lesní (<i>Pernis apivorus</i>)	§2	EN	Včelojed lesní je v současnosti zřejmě nejvýznamnějším hnízdícím druhem rezervace. Hnízdí tu jeden pár. Zaznamenán byl teprve průzkumy v letech 2019 (Hutník) a 2015 (Vaněk), z dřívější doby tu znám není.
Žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	§2	LC	Žluva podle průzkumu v roce 2019 v PR hnízdí v počtu jednoho páru.
Sýček obecný (<i>Athene noctua</i>)	§2	CR	V PR zaznamenán jen v minulosti (Vysloužil in Tomsa et Hladík 1996: možné hnízdění).
Veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)	§3	DD	Z PR známa z minulosti (Vysloužil in Tomsa et Hladík 1996) a zaregistrována i v roce 2019. Původně běžný až hojný druh se zřetelným dlouhodobým populačním poklesem (bez změn charakteru rozšíření) v průběhu posledních několika desetiletí.

Netopýr vodní (<i>Myotis daubentonii</i>)	§2	LC	Druh v roce 2010 zaznamenán pomocí ultrazvukového detektoru lovcí nad Úlibickým potokem (Hotový in Mikeska 2010). Letní kolonii se nepodařilo nalézt, její výskyt na území PR nebo v blízkém okolí je však velmi pravděpodobný.
Slepýš křehký (<i>Anquis fragilis</i>)	§2	NT	V PR zaznamenán v minulosti (Vysloužil in Tomsa et Hladík 1996), v posledních 20ti letech jeho výskyt potvrzen nebyl. Je ale možné, že se tu i nadále vyskytuje, zejména v lesních okrajích.
Ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	§2	NT	V PR zaznamenána v minulosti (Vysloužil in Tomsa et Hladík 1996), v posledních 20ti letech její výskyt potvrzen nebyl. Je ale možné, že se tu i nadále vyskytuje, zejména v lesních okrajích.
Skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)		VU	Zaznamenán několika průzkumy v minulosti, výskyt potvrzen i v roce 2019. Na lokalitě se ale nevyskytuje vhodné prostředí k jeho rozmnožování, vyskytuje se tu pouze v terestrické fázi života.
BEZOBRATLÍ – BROUCI			
Krajník hnědý (<i>Calosoma inquisitor</i>)	§3		Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Na lokalitě bylo pozorováno několik jedinců na stromech. V ČR především v nížinných listnatých a smíšených lesích, kde loví housenky motýlů v korunách stromů. Odhad početnosti: Vyšší stovky až tisíce (při dostatku potravy).
Sřevlík <i>Carabus arvensis</i>	§3		Nalezen v roce 1996 (Vysloužil in Hladík et Tomsa 1996)
Potemník <i>Mycetochara maura</i>		NT	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v trochu dutin stromů. Odhad početnosti: tisíce
Polník <i>Agrilus convexicollis</i>		VU	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v jasanu. Odhad početnosti: stovky
<i>Cerylon deplanatum</i>		EN	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Živí se dřevními houbami. Odhad početnosti: stovky

Pestrokrovečník <i>Aporthopleura sanguinicollis</i>		CR	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán, chyten jeden exemplář do nárazové pasti). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů, obvykle na dubu, habru. Živí se jiným saproxylofágním hmyzem. Odhad početnosti: desítky
Dřevožrout niťovitý (<i>Colydium filiforme</i>)		VU	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v odumřelých stromech. Odhad početnosti: tisíce
<i>Synchita mediolanensis</i>		EN	Uvádí Vysloužil in Tomsa et Hladík 1996: velmi vzácný
<i>Synchita undata</i>		EN	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů pralesního typu. Živí se drobnými dřevními houbami, obvykle na javorech. Odhad početnosti: desítky
Pýchavkovník červcový (<i>Endomychus coccineus</i>)		VU	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Živí se dřevními houbami. Odhad početnosti: desítky
Dřevomil bukový (<i>Eucnemis capucina</i>)		EN	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v dutinách stromů, preferuje takzvané dutiny typu zrcátka. Odhad početnosti: stovky
Dřevomil <i>Hylis foveicollis</i>		EN	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých a jehličnatých lesů. Vyvíjí se v padlých kmenech, nebo stojících pahýlech stromů. Odhad početnosti: stovky
Dřevomil <i>Hylis olexai</i>		EN	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v padlých kmenech, nebo stojících pahýlech stromů. Odhad početnosti: stovky
Lodničník <i>Lymexylon navale</i>		VU	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán) a 2010 (Čtvrtečka in Mikeska 2010). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v odumřelém dřevě, obvykle dubů. Odhad početnosti: stovky

<i>Conopalpus testaceus</i>		NT	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v trouchu stromů s bílou hnilobou. Odhad početnosti: tisíce
<i>Hypulus quercinus</i>		VU	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v odumřelých stromech, obvykle dubech. Odhad početnosti: desítky
<i>Mycetophagus fulvicollis</i>		VU	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Živí se dřevními houbami. Odhad početnosti: desítky
<i>Mycetophagus piceus</i>		NT	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů, místy hojný. Živí se dřevními houbami. Odhad početnosti: stovky
Lesklec <i>Rhizophagus cribratus</i>		VU	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Živí se dřevními houbami. Odhad početnosti: stovky
Lesklec <i>Rhizophagus nitidulus</i>		NT	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Živí se dřevními houbami. Odhad početnosti: stovky
Lesklec <i>Rhizophagus perforatus</i>		NT	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Živí se dřevními houbami. Odhad početnosti: stovky
Potemník <i>Corticeus bicolor</i>		NT	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v odumřelých stromech. Odhad početnosti: desítky
Potemník <i>Corticeus fasciatus</i>		VU	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v odumřelých stromech. Odhad početnosti: tisíce
Potemník <i>Palorus depressus</i>		NT	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů, místy hojný. Živí se trouchem s dřevními houbami. Odhad početnosti: stovky

Potemník <i>Pentaphyllus testaceus</i>		VU	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán). Z ČR znám ze zachovalých listnatých lesů. Vyvíjí se v dřevních houbách, zejména sírovci. Odhad početnosti: tisíce
Tesařík pižmový (<i>Aromia moschata</i>)		NT	Nalezen v roce 2019 (Kopecký et Pelikán) a 2010 (Čtvrtečka in Mikeska 2010). V ČR v lužních lesích, břehových porostech, ale i ve městech, od nížin po hory, místy hojný. Odhad početnosti: stovky
Mandelinka <i>Chrysomela lapponica</i>		CR	Nalezena v roce 1996 (Vysloužil in Hladík et Tomsa 1996): chladné bažinné biotopy
Střevlík fialový (<i>Carabus violaceus</i>)		VU	Nalezen v roce 1996 (Vysloužil in Hladík et Tomsa 1996)
Střevlík <i>Patrobus australis</i>		VU	Nalezen v roce 1996 (Vysloužil in Hladík et Tomsa 1996): podmáčená stanoviště
Lanýžovník <i>Nemadus colonoides</i>		NT	Nalezen v roce 1996 (Vysloužil in Hladík et Tomsa 1996): dutiny starých stromů

Vysvětlivky k tabulce:

kategorie podle vyhl. č. 395/1992 Sb.

§2 – silně ohrožený druh

§3 – ohrožený druh

stupeň ohrožení – kategorie ohrožení dle „Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí“ (Farkač et al. 2005) a dle „Červeného seznamu ohrožených druhů České republiky. Obratlovci“ (Chobot et Němec 2017).

CR – kriticky ohrožený

EN – ohrožený

VU – zranitelný

NT – druh téměř ohrožený

LC – málo dotčený

DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Nejsou patrné.

b) biotické disturbanční činitele

Nekróza jasanu

Nekróza jasanu je v současnosti nejvýraznějším biotickým disturbačním činitelem působícím v PR. Jedná se o houbovou chorobu způsobenou houbovým patogenem *Chalara fraxinea*. Postiženy jsou všechna věková stádia dřevin. V případě, že jsou porosty výhradně nebo téměř výhradně jasanové, tak může mít za následek jejich celý rozpad. Od prvních příznaků napadení starší stromy do pěti až deseti let zcela usychají a vyvracejí se. V současnosti jsou silně postihovány jasanové takřka po celém území státu, přitom první zmínky o chřadnutí jasanů jsou uváděny z počátku 90. let. 20. století z Litvy a Polska a první výskyt v ČR byl laboratorně potvrzen v září roku 2007. Chemická ochrana není dosud uspokojivě vyřešena. Jako prevence se zpravidla provádí zdravotní negativní výběr v postižených porostech a do budoucna bude moci být jasan pěstován jen ve směsi dalších dřevin, nikoliv v čistě jasanových porostech.

V PR se toto postižení nejvíce projevuje samozřejmě v čistě jasanových porostech nebo s jeho výraznou převahou. Jedná se zejména o části porostů 156A7, 156Aa10/7, 157C8, a 157C15/9. Při severním okraji porostu 156Aa10/7 byly nedávno postižené stromy bezezbytku vykáceny a odstraněny byly už i padlé stromy. Současné rozsáhlé odumírání jasanů lze v PR využít pozitivním směrem. Jisté je, že do budoucna bude jasan z cílené obnovy porostů prakticky vyloučen a bude muset být nahrazen jinými dřevinami. Vedle žádoucí podpory dubu to mohou být třeba rychle rostoucí jilmy. Část odumřelých stromů je žádoucí ponechat na místě a obohatit prostředí rezervace o další množství mrtvého dřeva, které je jejím nezbytným atributem. Nekrózu jasanů je možné vnímat jako součást přirozeného, byť ne na první pohled příliš pozitivního vývoje lesa. V časovém měřítku desetiletí či vývojového cyklu lesa se ale nakonec může jednat jen o časově omezenou epizodu, která porosty sice ovlivní, ale ne v negativním smyslu. Na území rezervace je nutno se vystříhat posuzování stávající situace z estetického nebo dokonce čistě ekonomického hlediska. Stejně tak nemá příliš smysl hledat a aplikovat rychlá a razantní opatření, neboť taková stejně neexistují nebo podle současných poznatků nejsou příliš účinná. V případě samovolně se vyvíjejícího ekosystému lužního lesa by odumření jasanů nebylo nic, s čím by se v dlouhodobém horizontu nevyrovnal.

Grafióza jilmu

Do jaké míry grafióza v minulosti postihla populaci jilmů přímo v PR nelze příliš odhadnout. Zejména pro jilm vaz a jilm habrolistý měla po celém území ČR takřka fatální dopad a lze předpokládat, že Úlibická bažantnice nebyla výjimkou. Oba druhy jilmů tu nacházejí vhodné stanovištní podmínky a jsou přirozenou součástí tohoto typu lesa. Začátkem 21. století je tato houbová choroba už na ústupu a populace jilmů stoupají. Na lužních stanovištích je zejména vaz používán i při umělé obnově. Jeho nespornou výhodou je rychlý růst. Vhodným způsobem by měl být zaváděn i v PR Úlibická bažantnice.

Působení zvěře

Okus zvěří hraje podstatnou roli v druhovém zastoupení zmlazujících dřevin a odrůstání náletů. Tímto způsobem zvěř výrazně ovlivňuje způsob přirozené obnovy porostů. Zatímco JS při své vitalitě a masovosti zmlazení okusu nakonec odrůstá (postižení nekrózou nastupuje později), u ostatních cenných dřevin je okus víceméně zásadní. Např. pomístně jsou v rezervaci nalézány typické husté koberečky jilmu habrolistého (*Ulmus minor*), který nemá při současném tlaku zvěře šanci. Rovněž dub, kterému by byly pro obnovu zajištěny vhodné světelné podmínky, by bez mechanické ochrany neměl šanci odrůst.

Pámelník bílý (Symphoricarpos albus).

Pámelník je společně s nekrózou jasanů v současnosti dalším nejvýraznějším biotickým jevem ovlivňujícím porosty v rezervaci. Jedná se o nepůvodní invazní druh, hojně odnožující a snadno vytváří rozlezlé a husté porosty. Je s oblibou využíván v myslivecké praxi a zřejmě v době, kdy rezervace sloužila jako bažantnice, byl zaveden i na tuto lokalitu. Vedle samotného principu, že invazní druh je v PR nežádoucí, pámelník znemožňuje přirozenou obnovu dřevin a zcela mění původní charakter bylinného podrostu. Likvidace pámelníku je velice problematická a jen těžko proveditelná. Jednorázová akce nemá prakticky smysl, neboť se šíří především vegetativně a vyznačuje se velice silnou výmladností. Jeho potlačování se tak bude soustředit zřejmě jen na plochy obnovy porostů. Lze jen těžko odhadnout, jak se jeho porosty budou vyvíjet, jestli se bude šířit i do dalších částí lesa. Jeho ústup lze snad předpokládat při silnějším rozvoji vyššího keřového patra a zastínění zejména střemchou. Naopak může pozitivně reagovat na prosvětlení porostů, například vyvolené odumíráním jasanů.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Chráněné území bylo zřízeno v roce 1956 a řadí se k nejstarším ve východních Čechách. Režim ochrany spočíval prakticky v bezzásahovosti, což v případě ekosystému lužního lesa je jeden z možných vhodných principů. Přestože i dříve převažoval v ochraně rezervace konzervativní přístup, tj. ponechání lesních porostů prakticky bez zásahu, jsou po ploše celé rezervace pařezy po jednotlivě vybíraných, možná i usychajících DB a je zde i několik zabuřenělých skupinových sečí. Tzv. asanační nahodilá těžba byla v prvním uceleném plánu péče (Hladík et Tomsa 1997) dokonce doporučována. Tím však rezervace přicházela o to nejcennější, co bylo její součástí a co v běžných hospodářských lesích a v krajině vůbec bolestně chybí – staré a dožívající stromy, souše i rozpadající se jedinci.

Z managementových opatření, která byla provedena podle plánu péče (Hladík et Tomsa 1997) za účelem zlepšení stavu ekosystému lužního lesa, zde byl v části porostů v letech 2001 a 2002 vyřezán hustý bezový podrost. Tento zásah byl však zcela nesmyslný a již jen pár let po něm měly porosty opět původní podobu (blíže k zásahu kap. 2.5). Asi od roku 2014 je pravidelně kosena nitrofilní louka na západním okraji lesa v OP a hráz. I toto opatření z hlediska ochrany přírody postrádá opodstatnění (blíž kap. 2.5).

b) lesní hospodářství

Historie lesa Úlibické bažantnice se odvíjí od počátku 18. století. Patrně mezi lety 1710-1715 byl vysušen původní rybník a pravděpodobně z důvodů vysokého zamokření stanoviště nebyla plocha využívána jako orná půda ale byla zde založena bažantnice. Ve velmi širokém sponu (solitérní habitus) byly vysázeny duby a jírovce (síše) a ostatní dřeviny většinou postupně nalétaly. Na mapách II. vojenského mapování z 1. poloviny 19. století je vidět, že

malá část území zůstávala loukami. Zbytky nelesních ploch jsou patrné ještě na leteckém snímku z poloviny 19. století. Existence lesa obhospodařovaného klasickými postupy lesního hospodaření za účelem produkce dřeva byla relativně krátkodobá, neboť již v roce 1956 zde byla zřízena rezervace (i když v minulosti statut ochrany negativním zásahům a užívání mnohdy vůbec nezabránil a ochrana byla jen formální). Lesní hospodaření tak porosty ovlivnilo jen málo. Spočívalo především v nahodilé těžbě či skupinových seči s více či méně zdařilou výsadbou dubu. Z cizorodých dřevin byly do porostu vneseny i smrky, které ale porost lužního lesa ovlivnily jen velmi málo. Jedná se buď jen o solitérní jedince nebo málopočetné skupiny smíšené s listnáči. Založen byl také menší homogenní porost hybridních topolů, který je již v mýtním věku a je navržen k obnově (severní partie porostu 156Aa10/7). Nevhodně založeny byly také některé další menší porosty na plochách, které byly ještě v polovině 20. století loukami. Byla to především skupina smrku v porostu 156A7a, která byla ale již bezesbýtku vykácena (plocha není dosud zalesněna) a navazující čistě olšové porosty (156A5 a 156A3) na stanovišti SLT 2L. Porosty smrku, topolína a nevhodně založené olšiny jsou relativně malým negativním pozůstatkem lesního hospodaření.

Zajímavostí lokality je inventarizace starých dubů. V roce 1935 provedl na území bažantnice lesmistr Vilém Krýš mapování, změření a označení nejstarších stromů. Inventarizace byla provedena opět v roce 1983. Celkem bylo podchyceno 39 starých stromů. Mapa se zákresem všech očíslovaných stromů má být uložena v rezervační knize AOPK (dle informace v předchozím plánu péče, Mikeska 2011, osobně jsem materiál neviděl). Dosud mají některé stromy na kmeni patrné číslo.

Podoba Úlibické bažantnice v 1. polovině 19. století (vlevo) a v roce 1953 (vpravo). Ortofoto z roku 1953 <http://kontaminace.cenia.cz>, mapa II. vojenského mapování <http://oldmaps.geolab.cz/>.

c) zemědělské hospodaření

Zemědělské hospodaření na území rezervace téměř neprobíhalo. Někdejší drobné plochy zemědělské půdy v lesních porostech a při jejich krajích zřejmě byly využívány pro potřeby bažantnice a mysliveckého hospodaření. V současnosti jsou v PR dvě nelesní plochy zemědělské půdy, jež jsou součástí parcely č 389/52 k.ú. Robousy (při západním okraji lesa). Část plochy je využívána jako pole, část plochy pokrývá luční vegetace, respektive nitrofilní porost s převahou kopřiv. Ten je asi od roku 2014 pravidelně kosen z prostředků ochrany přírody. Zřejmě na této louce v minulosti rostl chráněný prstnatec májový uváděný Fiedlerem (1975).

Podle toho lze usuzovat, že louka byla vlhčí a měla zřejmě slatinný charakter. Rezervace je kolem dokola obklopena zemědělskými pozemky. Podél východního okraje to

jsou za Úlibickým potokem louky, na severovýchodě navazují sady a na jihu, západě a severozápadě to je orná půda. Při obhospodařování orné půdy dochází i k ovlivňování lesa. Používání různých biocidů zcela bez pochyb působí i na okrajové partie porostů. Severozápadní a severní partie lesa, které se nacházejí pod svahem orné půdy, jsou ovlivněny i smýváním hnojiv a eutrofizací. Právě v této části lesa jsou v podrostu nejvíce rozvinuté bezové křoviny, které jsou tímto vlivem patrně podporovány. V nedávné minulosti (2001, 2002) byly bezové křoviny i vyřezány ale současný stav je stejný jako před zásahem.

d) rybníkářství

Rybníkářství je na území rezervace již dalekou minulostí, ale pro její podobu bylo jedním z určujících elementů. Les totiž vznikl na místě někdejších rybníků. Byly to rybníky Hlinovník a v menší míře rybník Rohan. Zmiňovány jsou již v roce 1568 v kronice obce Úlibice a postaveny byly v první polovině 16. století. Hlinovník byl vysušen patrně v letech 1710 až 1715. Panství přešlo tehdy z rukou Štenberků na Trutmannsdorfy (1710), kteří na místě rybníka založili bažantnici. Rybník Rohan existoval ještě o něco déle.

Přítomnost rybníků do velké míry určila edafické podmínky a hydrologický režim následného lesa. Rybniční sedimenty daly vzniknout velmi eutrofním půdám. Při výstavbě rybniční soustavy byla upravována i hydrologická síť, čemuž neunikl ani dnešní Úlibický potok. Ten zcela jistě neteče v přirozeném původním korytě. Pozůstatkem rybníků v rezervaci jsou také hráze a úpravy reliéfu. Nejvýraznější je hráz někdejšího rybníka Hlinovník, která prochází napříč celou rezervací ve směru JV –SZ. Přibližně ve střední části se nad ní udržuje stále vysoké zamokření, což podmínilo vývoj mokřadní olšiny. Ohrázován je také Úlibický potok podél východního okraje rezervace.

e) myslivost

Zdejší les v podstatě vznikl z důvodů mysliveckého hospodářství. Počátkem 18. století tu byla založena bažantnice. Pro bažantnici bylo příznivou vlastností zdejší silně eutrofní prostředí (i díky předchozí existenci rybníku). Důsledkem je velmi silná buřnicí schopnost keřového (bez černý) a bylinného (kopřiva) patra, což je v případě bažantnice vítaná vlastnost porostu. Pozůstatkem založení bažantnice jsou nejstarší duby, které představují mimořádně cenný prvek rezervace. Je zcela nezbytné, aby tyto stromy zůstávaly v porostech na dožití a rozpadu a nebyly odstraňovány ani souše či padlé kmeny (což ne vždy bylo dodržováno). Druhým významným pozůstatkem bažantnice, bohužel ale negativním, jsou bohaté porosty nepůvodního pámelníku (vliv pámelníku je blíže popsán v kap. 2.1.3)

Jako bažantnice les již několik desetiletí neslouží. Je součástí honitby Robousy (CZ5207110016). Lesní porosty v současnosti ovlivňuje především vysoká zvěř. Ta hraje podstatnou roli v zastoupení druhů dřevin odrůstajícího náletu. Zatímco JS při své vitalitě okusu nakonec odrůstá, u ostatních cenných dřevin je okus více méně zásadní. Po ploše rezervace je několik krmelců. Ty bývají obvykle zdrojem eutrofizace a ruderalizace prostředí. V případě silně eutrofního prostředí rezervace již z jiných příčin je ale tento efekt jen velmi málo patrný. Jedno z mysliveckých zařízení na jižním okraji porostu 15Ca17/10 je rozpadlé.

f) rekreace a sport

Rezervace leží stranou všech značených turistických nebo cyklistických tras a za účelem rekreace či sportu není nijak využívána a není ovlivněna.

g) jiné způsoby využívání

Na severovýchodním okraji rezervace u silnice od obce Úlibice je stará skládka komunálního odpadu. Nachází se pod svahem cesty, hned u informační cedule a hraničního stojanu se

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Lesní hospodářské osnovy Jičín (504828), platnost 1.1. 2018 až 31. 12. 2027
- územní plán Úlibice
- územní plán Jičín

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	Polabí
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHO Jičín (504828)
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	25,93 ha*
Období platnosti LHP (LHO)	platnost 1.1. 2018 až 31. 12. 2027
Organizace lesního hospodářství	Odborný lesní hospodář evidovaný u obce s rozšířenou působností (ORP) Jičín, kód majetku 1041

*Výměra LHC v ZCHÚ byla zjištěna součtem rozloh porostů uvedených v hospodářské knize platných LHO

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT*	Výměra (ha)	Podíl** (%)
2L	Potoční luh	DB 50, JS 30, JL 10, JV 10, OL	24,37	94
1G	Vrbová olšina	OL 60, VR 30, TP 10, OS	1,56	6
Celkem			25,93	100 %

*podle Plívy 1987

**Podíl lesních typů je převzat z předchozího plánu péče (Mikeska 2011). Revize mapování lesnické typologie: Mikeska 2010, ÚHÚL, pobočka Hradec Králové.

Přílohy:

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (cca 90 % rozlohy PR, tj. veškeré lesní porosty mimo následující typ)	Plocha lužního lesa v PR takřka naplňuje cílový stav. Jedinou jen velmi malou plochou, kde tomu tak není, je část porostu 156Aa7a. Zde se ještě do minulého roku vyskytovala mladší smrčina, která ale již byla vykácena a plocha je připravena k zalesnění. Dále to je pruh topoliny v porostu 156Aa10/7, který je navržen k obnově. Obě plochy představují jen jednotky procent rozlohy ekosystému.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
ponechávání horní etáže stromového patra na dožití a samovolnému rozpadu včetně souší a padlých stromů a to v množství minimálně 30 % zásoby (v první řadě DB, dále JL, případně JS a další dřeviny pro dosažení minimálního množství)	Ponechávání jistého množství stromového patra na dožití a samovolnému rozpadu je alfou a omegou příznivého stavu rezervace a zachování jejich hodnot a významu. Hodnota 30 % byla stanovena již předchozím plánem péče (Mikeska 2011). Pro příznivý stav PR je to hodnota vysoká a proto není důvod ji měnit. Na plnění tohoto ukazatele se podílejí především duby nejstarší etáže a v současnosti také jasanů silně postižených nekrózou. Ačkoliv mnohé odumírající i padlé jasanů byly v minulých letech vytěženy či odstraněny (těžba na souvislé ploše při S okraji porostu 156Aa10/7, roztroušeně po větší ploše PR), tak odumírání je tak houfné, že celkové množství padlého dřeva se neustále zvyšuje. Nutno upozornit ale i na skutečnost, že bylo aktuálně zaznamenáno i odstraňování stromů, které by v PR měly zůstat a které bylo v rozporu s platným plánem péče a LHO (KL, DB). Jak je hodnota 30 % naplňována nebo jaká je bilance padlého dřeva je možné vysledovat především z dlouhodobějších ukazatelů těžby a velmi přesného hodnocení jednotlivých porostů. Proto se tento ukazatel bude hodnotit spíše jen subjektivně, v ideálním případě alespoň stejnou osobou na počátku a konci platnosti plánu péče. Velice žádoucí by bylo také aktualizovat inventarizaci starých dřevin, která v PR byla provedena v letech 1935 a 1983.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se

dřevinná sklada odpovídající přirozené skladbě	Současná skladba se od té přirozené zas až tak zásadně neliší. Hlavními dřevinami v obou skladbách jsou JS a DB, ale v opačném poměru. Zatímco v přirozeném má převažovat DB (5:2), v té současné to je JS (3:5). Oproti minulému plánu péče (Mikeska 2011, srovnání skladeb v tabulce níže) je současné zastoupení DB ještě nižší a JS naopak vyšší (zpracováno podle dat aktuálního LHO), což by v trendu mělo být hodnoceno jako zhoršující se. Tento rozdíl je nutno ale přičíst odlišnému hodnocení porostů, nikoliv skutečným změnám porostů (těžební zásahy v tomto období byly jen minimální). Oproti přirozené skladbě je v té současné ještě výrazně vyšší podíl OL a naopak zoufale chybí jilmy. Skladbu porostů v následujícím období může výrazněji ovlivnit probíhající silná nekróza JS. Do umělé obnovy by měl být ve velké míře vnášen s DB zejména rychle rostoucí jilm vaz.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
klasifikace stupně přirozenosti „přírodě blízký les“	Ve stupni „les přírodě blízký“ je klasifikováno cca 70 % rozlohy PR, cca 25 % je hodnoceno ve stupni „les produkční – stanovištně původní“ (vesměs jde o porosty víceméně jednoetážové a skoro čistě jasanové) a do 5 % jako les nepůvodní (topolina, smrčina, aktuálně už bývalá a menší mladší porosty čistě olšové na stanovišti SLT 2L). Od minulého plánu péče (Mikeska 2011) se tyto hodnoty téměř nezměnily. Pozitivní změnou v tomto směru bylo vykácení smrčiny v porostu 156A7a (plocha ještě není zalesněna), jejíž rozloha ale byla jen velice malá v poměru k celé PR. Nicméně i 70 % rozlohy požadovaného stavu je dobrou hodnotou. Jak se tento ukazatel bude dále vyvíjet záleží především na způsobu a intenzitě obnovy a na ponechávání starých stromů a odvozu mrtvého dřeva, včetně probíhající masové nekrózy jasanů. Od minulého plánu péče se částečně změnil postup hodnocení přirozenosti porostů. Od dřívějších 5ti stupňů jich aktuálně vyhláška č. 45/2018 Sb. zavádí 7. Nicméně hodnocení stupně „přírodě blízký les“ zůstalo původní.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý, případně nepatrně se zlepšující
úplná absence nepůvodních a invazních druhů v keřovém patře	Ekosystém je nadále na části plochy významně invadován pámelníkem bílým. Dosud nebyly prováděny žádné zásahy směřující k jeho potlačení. Jeho likvidace je jen obtížná, v ochraně přírody se příliš neprovádí a tak je s ní jen málo zkušeností. V předchozím plánu péče byl vyjádřen předpoklad, že pámelník s bezem mohou ustoupit při výraznějším rozvoji vyššího keřového patra (zástínění), v tomto případě při rozvoji střemchy.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	neznámý (setrvalý ?)

úplná absence nepůvodních, stanovištně nevhodných a invazních druhů ve stromovém patře	Součástí porostů jsou i některé nepůvodní a stanovištně nevhodné dřeviny. Jsou to hybridní topoly, smrk ztepilý a zcela ojediněle jírovec. Tyto dřeviny však nepředstavují výrazné negativní ovlivnění rezervace a v případě smrku a topolu jsou postupně odstraňovány nebo je jejich těžba navrhována. V roce 2019 byla např. vykácena mladší smrčina v porostu 156Aa7a.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se

Porovnání přirozené a současné skladby ekosystému údolního jasanovo-olšového luhu (SLT 2L Potoční luh)

Zkratka	Název dřeviny	Přirozené zastoupení (%)	Zastoupení podle plánu péče na období 2011-2020	Současné zastoupení (%)
Jehličnany				
SM	smrk ztepilý		2*	+
Listnáče				
AK	akát		+	+
BK	buk lesní		+	***
DB	dub	50	30	22,7
HB	habr obecný		1	0,2
JL	jilm	10	+	+
JS	jasan ztepilý	30	40	50,2
JV	javory	10	5	5,1
KR	keře			0,7
LP	lípa		1	+
LMX	ostatní měkké		5**	0,1
OL	olše (lepkavá i šedá)	+	15	20,1
BR	bříza bělokorá		1	+
OS	topol osika		+	+
TP	hybridní topoly		+	0,1
TR	třešeň ptačí			+
VR	vrby			+

Současné zastoupení dřevin je zpracováno podle hospodářských knih s přihlédnutím k terénnímu zjištění. Současné zastoupení dřevin a podle předchozího plánu péče zahrnuje celou plochu porostů v PR, tedy i SLT 1G. S ohledem na to, že podíl SLT 1G je zcela minoritní (cca 5 %), obraz složení pro dominantní SLT 2L je ovlivněn jen málo.

*V předchozím plánu péče je rozděleno na SM 1 a ostatní jehličnany (O.J) 1. V roce 2019 jiné jehličnany ale nalezeny nebyly.

**V předchozím plánu péče je použito označení ostatní listnáče (O.L), které představuje širší skupinu dřevin než jen ostatních listnatých měkkých (např. i jírovec).

***V roce 2019 byly nalezeny v celé PR jen dva statné buky v jižní části porostu 157C8.

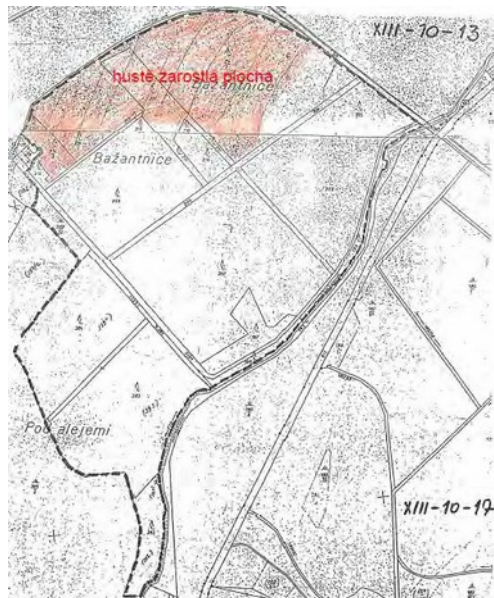
ekosystém:	L1 Mokřadní olšiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (cca 5 % rozlohy PR, tj. na odpovídajících stanovištích)	Biotop se vyskytuje jen na poměrně malé ploše na nejpodmáčenějším stanovišti nad starou hrází (SZ partie porostu 156A7) a jeho rozsah naplňuje cílový stav. Vhodná stanoviště jinde v PR se pro něho již nevyskytují.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
dřevinná sklada odpovídající přirozené skladbě	Současná skladba se té přirozené velmi blíží. Zcela dominantní dřevinou je OLL, v současném složení je v ojedinělé příměsi JS, na přechodových místech i DB. Cizorodým prvkem je v J okrajích olšiny příměs hybridních topolů, které jsou navrženy k výběrné těžbě. Dle přirozené skladby mohou být zastoupeny ještě vrby (až 30 %). Jejich absence a vyšší podíl OLL ale kvalitu ekosystému nezhoršuje.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“	V současnosti je plocha biotopu hodnocena jako „les přírodě blízký“, případně jako „les nově ponechaný samovolnému vývoji“. Dosažení stupně „les přírodní“ znamená ponechat porost prakticky bez zásahů samovolnému vývoji a neprovádět odvoz mrtvého dřeva, což je nakonec i navrženo. Silně podmáčené stanoviště má ostatně i ztížené podmínky pro lesní hospodaření. V současnosti množství mrtvého dřeva zvyšují jasany postižené nekrózou. Plocha mokřadní olšiny je v PR příliš malá, aby se tu mohla vyskytovat všechna vývojová stadia ekosystému. To ale nevádí. Důležitější než aktuální podoba porostu je samotný proces samovolného vývoje, byť třeba zrovna stadium obnovy s mladou olšinou nemusí být tou cennější fází (podmáčenou světlinu zase ale mohou preferovat některé druhy, které se zapojenému lesu vyhýbají). Posuzování kvality lesních porostů bývá někdy ovlivňováno subjektivním estetickým hlediskem, které může být někdy v rozporu s potřebami druhů či přirozeného vývoje ekosystému.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se

Přehled významnějších provedených a plánovaných zásahů v předchozím období

1) Výřez bezu černého

V letech 2001 a 2002 byl v severní části PR proveden výřez bezu černého v podrostu lužního lesa s následnou aplikací herbicidu na pařízky. Zásah byl proveden na základě doporučení jednoho z plánů péče (Hladík et Tomsa 1997). Již o pár let později (2010) byl ale zásah hodnocen jako zcela zbytečný (cf. Mikeska 2011). S tvrzením předchozího plánu k tomuto

zásahu se lze zcela ztotožnit: „S ohledem na buřenicí potenciál eutrofního stanoviště (keře i byliny) by ani každoroční odstraňování keřů nemělo odpovídající efekt (už vůbec ne s ohledem na vynaložené prostředky a na přezvěření lokality). Výsledkem vyřezání keřů je další prosvětlení bylinného patra a totální expanze kopřivy... Problémem je tu spíše nepůvodní cizorodý pámelník, který ovšem také nelze odstranit jednorázovou akcí. V předchozím plánu péče se hodnotí stav lesa velmi negativně. Přeceňuje se totiž ryze „estetický“ i „antropogenní“ pohled.“

Znázornění plochy, kde byl nejvíce v r. 2001 a 2002 proveden výřez bezu a aplikován nátěr herbicidem Round up.

b) kosení

Asi od roku 2014 je pravidelně kosena nitrofilní louka na západním okraji lesa v OP a hráz procházející napříč rezervací. Plochy jsou silně eutrofní a zejména na louce zcela dominuje kopřiva. S ohledem na silně eutrofní charakter stanoviště a zástin nelze očekávat ani při dlouhodobém kosení obnovu druhově bohatší travinobylinné vegetace. Z hlediska ochrany přírody nemá toto opatření přílišné opodstatnění.

c) těžba pruhu topoliny v porostu 156Aa10/7 (někdejší 553Ab9/6)

Předchozí plán péče navrhoval vytěžit porost TP v clonném pásu a obnovu DB a JL odrostky s ochranou proti zvěři. Toto opatření nebylo realizováno. Odložením zásahu nedošlo ke zhoršení stavu PR.

d) výběrná těžba smrků a topolů roztroušených v porostech

V předchozím období došlo jen ke zcela ojedinělé výběrné těžbě několika těchto stromů. Nutno zmínit, že ojedinělé SM a TP nebo jejich řídké skupiny smíšené s dřevinami přirozené skladby nemají podstatný vliv na kvalitu PR.

e) vytvoření sítě kruhových sečí, odclonění starých DB a výsadby DB a JL odrostků na vzniklé plochy

Předchozí plán péče zavádí (respektive doporučuje pokračovat) v principu pozvolné podpory obnovy se skupinovým uvolňováním jedinců horního patra. Postup blíže specifikuje následujícím způsobem: v ploše rozmisťovat skupinové seče o velikosti maximálně 0,15 ha, které napodobují sporadickou větrnou disturbanci a uvolnění po pádech jednotlivých nejstarších stromů. Neprovádět žádné okrajové pruhové i celoplošné jednotlivé odclonování. Případné přiřazování dalších skupinových sečí musí probíhat tak, aby vždy zůstala mezi

jednotlivými sečemi zapojená skupinka i řada listnáčů, aby nebyla narušena horizontální věková rozrůzněná struktura přírodě blízkého lesa (v půdorysu mozaika charakteru „ementálu“). Umělou obnovu provádět odrostky DB případně JL v širší sponu a individuální ochraně. Za období minulého plánu péče nebyl vytvořen žádný takovýto prvek obnovy.

f) vytěžení smrčiny v porostu 156Aa7a (někdejší 553Ab6b)

Plocha je zcela čerstvě vytežena, v polovině roku 2019 ještě nebyla zalesněna.

g) vytěžení souvislé plochy jasanů silně postižených nekrózou podél S okraje porostu 156Aa10/7

Plocha JS byla vytežena mimo opatření navrhovaná platným plánem péče a LHO, i když to ještě nutně neznamená, že zásah byl špatný nebo představuje větší poškození předmětu ochrany. Zásah je ale ukázkovým příkladem, kdy byl porost posuzován výhradně „estetickým“ i „antropogenní“ pohledem, byť zcela odumřelý porost JS není ani z hlediska přírodních kvalit nejideálnější variantou. Nevhodné ale bylo již odstranění veškerých uschlých a do té doby padlých stromů. Alespoň menší část již padlého dřeva měla zůstat na místě. V ploše zůstaly stát ojedinělé OL a roztroušeně dosud vitálnější JS. Na uvolněné ploše se začínají rozústat střemchové křoviny a hrozí, že ji v krátkém čase zcela zarostou. Důležité bude, jakým způsobem bude naloženo s plochou dále. V kontrastu s touto těžbou JS je hned přilehlá plocha topoliny, která naopak byla již dříve navržena k těžbě a která ještě zůstává stát.

Závěry pro další postup

Níže jsou jen heslovitě zmíněny hlavní zásahy a závěry pro další postup v následující období. Opatření jsou konkretizována v tabulce T1.

- Vytěžit a obnovit plochu topoliny v porostu 156Aa10/7 (s ponecháním ojediněle vtroušených dřevin přirozené skladby, obnova odrostky DB a JL)
- Zalesnit dřevinami cílové skladby (DB, JL, případně s příměsí KL, LP) plochu po těžbě smrku v porostu 156Aa7a.
- Pokračovat ve výběrné těžbě SM a TP vtroušených v porostech.
- Plochu vytěžené jaseniny v porostu 156Aa10/7 osázet odrostky DB a JL (po předchozí částečné redukci střemchy)
- Zahájit podporu obnovy stěžejním obnovním postupem navrhovaným již v předchozím plánu péče – soustavou menších skupinových sečí.
- Pokud nebude předem patrná schopnost zajistit obnovu vykácených částí (a to i v rámci předpisů vycházejících z lesního zákona – péče o obnovu ožínáním a výřezem kolem výsadby a náletů na pasekách), nelze se pouštět do sečí vůbec, a natož ještě s přiřazováním. Tuto skutečnost potvrzuje nezdar v zalesnění (obnově) a zabuření křovinami v porostní skupinách 157Ca2 a 156Ab2.
- Zajistit ponechávání dostatečného množství dřeva na dožití a rozpadu na místě (včetně části JS odumřelých v důsledku nekrózy).

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Při péči o ZCHÚ se vážnější kolize zájmů mezi jednotlivými složkami bioty nepředpokládá. Zachování a podpora hlavního předmětu ochrany – bohatě strukturovaného lužního lesa je naopak s podporou populací významnějších druhů (podle současných poznatků zejména avifauna a arborikolní entomofauna) naopak v souladu.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	les zvláštního určení podle §8/2a (dle zákona č 289/1995 Sb. v platném znění)	2L Potoční luh	L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy (asociace <i>Prunopadi-Fraxinetum excelsioris</i>)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
2L	DB 50, JS 30, JL 10, JV 10, OL (dle přirozené skladby Plíva 1987)		
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C
DUBOVÝ		JASANOVÝ, OLŠOVÝ víceméně jednoetážové porosty s více jak 90 % JS či OL (vyjma OL na stanovišti 1G)	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	Hospodářský způsob (forma)
Kombinovaný – skupinové formy s výběrnými prvky + částečně bezzásahový režim		Holosečný	
Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Podpora horizontálně a vertikálně členěné struktury, 30 % zásoby s výčetní tloušťkou nad 40 cm ponechávání na dožití a rozpadu na místě – částečně bezzásahový režim.		Redukce stavu. Nahrazení smíšenými porosty s členitou strukturou s převahou DB (složení cílové druhové skladby) – převedení na porostní typ A	
Způsob obnovy a obnovní postup			

<p>Kombinovaný – skupinové formy (max. 0,15-0,2 ha) s výběrnými prvky – uvolňování nejstarších jedinců od vrůstavých stromů. Zpravidla nutnost umělé obnovy DB a JLV, částečně bezzásahový režim.</p>	<p>Holosečný – náseky na cca výšku porostů o velikosti max. 0,3 ha s ponecháním výstavků dřevin přirozené skladby (přednostně DB, JL, dále OL, JV, JS) v množství 5 až 10 % zásoby. Při ponechání JS není na závadu jejich případné poškození nektrózou a následné odumření (jde o obohacení ekosystému o mrtvé dřevo) Zpravidla nutnost umělé obnovy DB a JLV, redukce náletu JS.</p>	
---	--	--

Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu

<p>V případě umělé obnovy sadba jamková s krytokořennými sazenicemi, smíšení dřevin skupinové až jednotlivé, vždy v mechanické ochraně proti zvěři (individuální či skupinová). Podpora cílových dřevin přirozené obnovy. MZD: DB1-5, (JL,JLV)1-2, (JV,KL)1-2, HB LP STR, podíl MZD →100%</p>	<p>Holosečná přeměna s ponecháním výstavků, umělá obnova (sadba jamková s krytokořennými sazenicemi, zejména DB, JLV, smíšení dřevin skupinové až jednotlivé), vždy v mechanické ochraně proti zvěři (oplocenky). Podpora cílových dřevin přirozené obnovy. MZD: DB1-5, (JL,JLV)1-2, (JV,KL)1-2, HB LP STR, podíl MZD →100%</p>	
---	---	--

Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)

SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
2L	DB 8, JLV 2	

Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů

<p>Běžná výchova s podporou dřevin cílové skladby. Tvorba a udržování složitější prostorové struktury porostů. Ochrana dřevin přirozené skladby (DB, JL) proti zvěři (individuální ochranou nebo podle situace oplocenkami). Důsledná likvidace buřeneň ožínáním a výřezem kolem výsadby a náletů na pasekách. Tlumení náletu JS.</p>	
---	--

Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb

<p>Průběžná kontrola a oprava oplocení. Udržení normovaného stavu zvěře. Potlačování buřeneň na plochách obnovy lesa.</p> <p>Bez omezení lze zpracovávat stromy a jejich části padlé na cesty, stavby, nelesní pozemky mimo PR a do vodních toků.</p> <p>Zlomy, souše a vývraty nad 40 cm ve výčetní tloušťce s výjimkou výše uvedených případů ponechávat na místě.</p>	
--	--

Poznámka

S ohledem na aktuální silnou nektrózu JS je tato dřevina z umělé obnovy zcela vyloučena. I při jeho masovější přirozené obnově na vytěžených plochách bude v rámci péče o kultury z části odstraňován a nahrazován jinými perspektivnějšími dřevinami cílové skladby (DB, JLV).

* u kategorií PR, NPR se dle vyhlášky č. 45/2018 Sb. se údaje o obmýtí a době obnovy číselně neuvádějí z důvodu induktivní metody stanovení výše těžeb dle vyhl. č. 84/1996 Sb.

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů		Cílový předmět ochrany	
2	les zvláštního určení podle §8/2a (dle zákona č 289/1995 Sb. v platném znění)	1G Vrbová olšina		L1 Mokřadní olšiny (asociace <i>Carici acutiformis-Alnetum glutinosae</i>)	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
1G	OL 60, VR 30, TP 10, O (dle přirozené skladby Plíva 1987) alternativně OL 100 (absence dalších dřevin v olšině neznámá sníženou kvalitou ekosystému)				
Porostní typ A		Porostní typ B		Porostní typ C	
OLŠOVÝ					
Základní rozhodnutí					
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
porosty ponechané samovolnému vývoji					
Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*
fyzický věk	nepřetržitá				
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“, probíhání procesů samovolného vývoje.					
Způsob obnovy a obnovní postup					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,					
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb					

Bez omezení lze zpracovávat stromy a jejich části padlé na cesty.		
S výjimkou výše uvedených případů ponechávat na místě VEŠKERÉ zlomy, souše a vývraty všech věkových kategorií.		
Poznámka		
Plocha mokřadní olšiny je v PR příliš malá, aby se tu mohla vyskytovat všechna vývojová stadia ekosystému. To ale nevadí. Důležitější než aktuální podoba porostu je samotný proces samovolného vývoje, byť třeba zrovna stadium obnovy s mladou olšinou nemusí být z lesnického hlediska tou cennější fází.		

** u kategorií PR, NPR se dle vyhlášky č. 45/2018 Sb. se údaje o obmýtí a době obnovy číselně neuvádějí z důvodu induktivní metody stanovení výše těžeb dle vyhl. č. 84/1996 Sb.*

Přílohy:

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o populace a biotopy živočichů

V lesních porostech speciální opatření pro živočichy navrhována nejsou. Příznivá dřevinná skladba a ponechávání dřevin do rozpadu zajistí vhodné podmínky jak pro živočichy bezobratlé tak obratlovce (především avifaunu, ale také netopýry). Pokud budou naplňovány principy hospodaření a zásahy v lesních porostech popsané v částech týkajících se hospodaření a zásahů v lesích, měly by být zajištěny vhodné podmínky i pro populace významných skupin živočichů (zejména avifaunu a xylofágní hmyz). V zásadě jde o následující principy a pravidla:

- neodstraňovat stojící suché a usychající kmeny, protože právě v nich jsou velmi často dutiny vhodné pro výskyt řady druhů ptáků a netopýrů a rovněž stojící dřevo hostí celkově více xylofágních druhů hmyzu oproti ležícímu
- neodstraňovat padlé kmeny
- neodstraňovat pařezy
- těžbu neprovádět v hnízdním období (15.3. až 30.8.)

Cílem těchto opatření je vytvořit biotop maximálně vhodný pro existenci mohutných a částečně osluněných stromů, které jsou vhodné pro vývoj většiny významných arborikolních druhů hmyzu. Rozhodujícím biotopem většiny entomofauny, ale i avifauny, jsou řídké osluněné staré porostní skupiny se starými rozpadajícími se stromy a nedotěžené zbytky starých porostních skupin a hloučky listnáčů. To platí v podobné míře i pro výskyt vzácných saprofytických i parazitických hub. Právě staré stromy obsahují velké množství přirozených dutin, které jsou vyhledávány k hnízdění specifickými druhy ptáků a netopýrů. Pro jejich ochranu obecně platí zachování věkově rozrůzněných spíše rozvolněných přirozených porostů se starými doupnými stromy.

Rozvolnění (proředění) by mělo být provedeno uvolněním vybraných stromů z okolního porostu. Jedná se především o duby. Preferovány by měly být jak nejstarší stromy, tak i mladší jedinci, kteří budou perspektivní v dlouhodobějším horizontu. Kolem nich by měly být v určeném poloměru (v případě dubu je navrhovaný poloměr 20 m) odstraněny veškeré další dřeviny. Uvolňování stromů by se však mělo uskutečňovat pouze postupně mozaikovitě a nikoli celoplošně.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Podrobný výčet navrhovaných zásahů v lesních porostech na lesních pozemcích je zpracován tabulkou v příloze T1. Ta vedle popisu lesních porostů obsahuje i přehled plánovaných obnovních a výchovných těžeb umístěných v lesních porostech, včetně slovního popisu jejich plošného rozsahu, intenzity a cíle, který má být jejich provedením dosažen. Umístění obnovních zásahů je zakresleno do mapy dílčích ploch (příloha M3).

Příloha:

T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

b) ekosystémy mimo lesní pozemky

Na pozemcích mimo lesní porosty nejsou navrhovány žádné zásahy a činnosti, neboť se jedná o plochy z hlediska ochrany přírody nevýznamné co do charakteru i velikosti. Jde o pozemky tvořící cestní síť, starou hráz, malou plochu orné půdy a malinkou plochu ruderální bylinné vegetace.

Příloha:

T2 - Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 - Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo tvoří území do vzdálenosti 50 m od hranic ZCHÚ. Rezervace tvoří ucelený izolovaný komplex lesa v zemědělské krajině, tudíž velmi významný a zranitelný je okraj tohoto komplexu. V ideálním případě by orba neměla probíhat až na hranici rezervace, ale měl by být dokola vytvořen minimálně 10 m široký travnatý pás. Ten by představoval nárazníkové pásmo proti zdroji eutrofizace z orné půdy. Možná ještě větší význam pro PR by ale měla skutečnost, že by se jednalo o pás bez aplikace herbicidů a insekticidů. Biocidy jsou zcela běžně poškozovány i plochy hraničící s ornou půdou. Na první pohled jsou patrné spálené meze a porostní okrajů lesů po aplikaci herbicidů. Jak velký je dopad insekticidů na entomofaunu se lze jen domýšlet, ale pozitivní jistě nebude. V případě lokality, která má vysoký význam i entomologický, je obhospodařování přilehlých zemědělských pozemků jedním z významných vnějších vlivů působících na prostředí rezervace.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

PR je vyhlášena na celé parcely, její vymezení je jednoznačné a v tomto ohledu neexistují žádné nejasnosti. V současnosti se na hranicích PR nachází 6 cedulí se státním znakem. Cedule jsou řemeslně zpracovány značně humpolácky, ale jsou celkem nové a tudíž v dobré kondici. Jedna z cedulí je umístěna nesmyslně, neboť se nachází víceméně ve vnitřním prostoru PR (na JV konci hráze). Při jejich obnově by bylo vhodné ještě jednu ceduli na přístupové cestě doplnit (v SZ části hráze). Pruhové značení bylo provedeno také celkem

nedávno. Jeho kvalita je obdobná jako u cedulí. Nicméně s ohledem na charakter ZCHÚ jednoznačně vymezeného izolovaným lesním komplexem je v podstatě bezpředmětné.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

V současnosti není známa potřeba žádných administrativně-správních opatření.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Území v minulosti nebylo a ani v současnosti není rekreačně ani sportovně téměř využíváno. Tudíž neexistuje žádná potřeba tyto aktivity regulovat. Les je maximálně cílem zřídkačích procházek obyvatel blízkých Úlibic, které na ekosystém nemohou mít žádný dopad.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Na severovýchodním okraji PR, u cesty od Úlibic, se nachází jediný stručný informační panel. S ohledem na minimální návštěvnost PR a skutečnost, že toto místo představuje nejčastější přístup do PR, je jeden panel zcela dostačující. Stejně tak jednoduchost provedení a stručnost informací nejsou vyloženě nedostatkem. Nicméně reprezentativnější provedení a aktualizaci informací by si rezervace i návštěvník zasloužili.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring se musí soustředit především na monitoring stavu a vývoje předmětů ochrany. Ty vychází hlavně z indikátorů stanovených v kap. 1.9. Stanovené indikátory lze vyhodnotit převážně z lesnických ukazatelů, jako jsou věková a druhová skladba porostů, hodnocení přirozenosti porostů apod. Tudíž v tomto směru není nutné provádět specializovaný monitoring a pro vyhodnocení stavu a vývoje postačí údaje z hospodářských knih a terénní šetření zaměřené na skladbu a strukturu porostů provedené vždy se zpracováním plánu péče. Pro vyhodnocení stavu a vývoje předmětů ochrany je nutné ještě sledovat následující ukazatele a provádět následující monitoriny:

Inventarizace starých dřevin

Velice žádoucí je zopakovat inventarizaci starých dřevin, která v PR byla provedena v roce 1935 a zopakována v roce 1983. Celkem bylo podchyceno 39 starých stromů, které byly změřeny a označeny číslem. To je dosud na některých stromech patrné. Mapka se zákresem všech očíslovaných stromů má být uložena v rezervační knize na AOPK. Nová inventarizace by měla revidovat nejen původní stromy ale musí zahrnout i širší okruh starších dřevin (s průměrem ve výčetní tloušťce od 70 cm nebo podle dohody se zadavatelem, téměř výhradně by to asi byly jen duby, topoly by inventarizovány nebyly). Stromy budou zaměřeny pomocí GPS a měly by být u nich zaznamenány podstatné dendrologické parametry a charakteristiky a také by měly být nesmazatelným způsobem označeny. Takto evidované stromy mohou být ponechávány do rozpadu na místě a mohou být předmětem dalších výzkumů, mohou sloužit k lepšímu plánování managementových zásahů a obnově lesa, do určité míry označení také může odradit od nelegální těžby a krádeží dřeva.

Monitoring pámelníku bílého

Pámelník bílý je jedním z hlavních degradačních prvků lužního lesa v rezervaci. Vyznačuje se schopností rychle se rozrůstat a šířit (zejména vegetativně) na další plochy. Dosud neexistuje žádný přesnější záznam, který by zachycoval jeho rozsah. Předchozí plány péče vždy popisovaly jen jeho nebezpečí a vliv, ale nijak jej v rezervaci nekvantifikovaly. Výskyt pámelníku byl stanoven tímto plánem péče jako jeden z hlavních indikačních ukazatelů kvality ekosystému. Pro přesnější stanovení rozsahu porostů a možné vyhodnocení vývoje je navržen následující postup: souvislé porosty pámelníku o ploše minimálně 20 m² budou zaměřeny pomocí GPS (okraje porostů) a jejich plochy budou zakresleny do porostní mapy. Jako souvislé plochy budou brány již ty, kde jeho pokryvnost dosahuje více jak 50 %.

Zoologické průzkumy

V PR existuje jistá kontinuita průzkumu botanického a zoologického zaměřeného na avifaunu a bezobratlé. S ohledem na charakter ekosystémů a předmět ochrany se jako dobrými indikačními skupinami jeví především avifauna a skupina xylofágních brouků. Monitoring avifauny a entomologický průzkum zaměřený na brouky (*Coleoptera*) by měl být prováděn ve stejné periodicitě jako zpracování plánů péče (měly by být aktuální pro zpracování nového plánu). Vyhodnocení výsledků bude sledovat především takové parametry, jako je celková druhová diverzita, absence v minulosti nalezených druhů, výskyt druhů červeného seznamu, výskyt indikačně významných druhů (dutinoví specialisté, druhy vázané na pralesní porosty apod.).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Co se týče opatření a činností navržených k podpoře obnovy lesa, tak náklady hrazené orgánem ochrany přírody neobsahují nákup sadebního materiálu (v případě této PR zejména DB a JLV), samotnou výsadbu a následnou péči o kultury (ožínání, mechanické potlačování náletu JS, střemchy, bezu, případně dalších nežádoucích dřevin utlačujících výsadby cílových dřeviny). Zahrnuta je pouze jednorázová instalace mechanické ochrany proti zvěři.

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Inventarizace starých dřevin (specifikace v kap. 3.7)		1 x	30000
Monitoring pámelníku bílého (specifikace v kap. 3.7)		1 x	15000
Zoologické průzkumy (specifikace v kap. 3.7)		1 x	40000
Tabulové značení (3200 Kč/ks)	6 ks	1 x	19200
Pruhové značení na stromy (1500 Kč/km)	cca 2,5 km	1 x	3750
Informační panel	1 ks	1 x	15000
Skupinová ochrana lesa – oplocenky* (160 Kč/bm)	ca 800 m	1 x (průběžně, podle aktuálně provedených zásahů)	128000
Individuální ochrana proti zvěři – pletiva, tubusy či oplůtky** (150 Kč/ks)	cca 2000 ks	1 x (průběžně, podle aktuálně provedených zásahů)	300000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)***			550950

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

*Ochrana oplocenkami se předpokládá v porostu 156A7a po vytěžení plochy SM, v porostu 156Ab7 na ploše navržené holosečné těžby JS porostu a v 156Aa10/7 na ploše navržené těžby souvislé linie TP.

**Individuální ochrana dřevin cílové skladby se předpokládá především na menších plochách skupinových sečí o velikosti do 0,15 ha, případně na ploše nedávno vytěženého JS při severním okraji porostu 156Aa10/7. Stanovený počet individuálních ochranných opatření je jen velmi hrubým odhadem a bude se odvíjet od počtu vysazených dřevin a založených prvků obnovy.

*** Veškeré ceny jsou uvedeny bez DPH a odpovídají nákladům obvyklých opatření MŽP (účinné znění od 1. 2. 2018).

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Farkač J., Král D. et Škorpík M. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. List of threatened species in the Czech Republic. Invertebrates. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Fiedler J. (1975): Fytocenologické poměry chráněných a k ochraně navržených území Jičínska. Pr. a Stud., sect. Ochr. Přír. a Kraj. 6–7: 119–151.
- Grulich V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. – In: Grulich V. et Chobot K. [eds.], Červený seznam ohrožených druhů České republiky, cévnaté rostliny, Příroda 35: 75–132.
- Hladík M. et Tomsa T. (1996): Plán péče o přírodní rezervaci Úlibická bažantnice na období 1997–2007. Ms., depon. in Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Hradec Králové.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. et Lustyk P. [eds.] (2010): Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Chytrý M. (ed.) (2013): Vegetace České republiky. 4. Lesní a křovinná vegetace. Academia, Praha.
- Chobot K. et Němčec M. (eds.) (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. Příroda č. 34, Praha.
- Kotálová V. et Sázellová V. (2010): Chřadnutí a odumírání jasanů. Státní rostlinolékařská správa. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/94933/chradnuti_a_odumirani_jasanu.pdf.
- Kubát K., Hrouda L., Chrtěk J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. & Štěpánek J. [eds.] (2002): Klíč ke květeně České republiky. Academia, Praha.
- Mikeska M. (2011): Plán péče o přírodní rezervaci Úlibická bažantnice na období 2011–2020. Ms., depon. in Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Hradec Králové.
- Neuhäuslová Z., Moravec J., Chytrý M., Sádlo J., Rybníček K., Kolbek J. et Jirásek J. (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1 : 500 000. Botanický ústav AV ČR, Průhonice.
- Plíva K. (1987): Typologický klasifikační systém ÚHÚL. Ústav pro hospodářskou úpravu lesa, Brandýs nad Labem.
- Quitt E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr. 16: 1–79.
- Quitt E. (1975): Mapa klimatických oblastí ČSR 1 : 500 000. Geografický ústav ČSAV, Brno.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. In Hejný S., Slavík B. [eds.] (1988): Květena České republiky 1: 103–121, Academia, Praha.

Internetové zdroje

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Digitálním registru Ústředního seznamu ochrany přírody. Dostupné z: <http://drusop.nature.cz>.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR., Mapový server. Dostupné z:

<http://webgis.nature.cz/mapomat/> (cit. 6. 5. 2019).
Česká geologická služba, Geovědní mapy ČR 1 : 50000. Dostupné z:
mapy.geology.cz/geocr50/.
Česká geologická služba, Půdní mapa ČR 1 : 50000. Dostupné z:
<https://mapy.geology.cz/pudy/>
Český ústav zeměměřičský a katastrální, nahlížení do katastru nemovitostí. Dostupné z:
<https://nahlizeniidokn.cuzk.cz>.

Vlastní terénní šetření v roce 2019 ve dnech 19. 4., 12. 6. a 13. 7.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
ČGS – Česká geologická služba
LHC – lesní hospodářský celek
LHP – lesní hospodářský plán
LHO – lesní hospodářská osnova
KN – katastr nemovitostí
MZD – meliorační a zpevňující dřeviny
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
OP – ochranné pásmo
PR – přírodní rezervace
ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesa
ÚSES – Územní systém ekologické stability
ZCHÚ – zvláště chráněné území

Dále jsou používány zkratky dřevin podle přílohy č. 4 vyhl. 84/1996 Sb.

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Mgr. Michal Gerža
Sedloňov 133, 517 91 Deštné v Orlických orách
tel.: 776829741, e-mail: gerzamichal@centrum.cz

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Vrstvy: Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**